

Vergaderjaar 1984–1985

19 002 (R 1282)

Overeenkomst tot wijziging van het Handels- en Scheepvaartverdrag met Oostenrijk; Wenen, 28 februari 1985

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Ter griffies van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen 28 mei 1985. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven op uiterlijk 27 juni 1985

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 22 mei 1985

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet en het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden¹, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 28 februari 1985 te Wenen tot stand gekomen briefwisseling, houdende een overeenkomst tot wijziging van artikel 1 van het op 28 maart 1929 tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Oostenrijk gesloten Handels- en Scheepvaartverdrag, met bijbehorende nota's (Trb. 1985, 40)².

Een toelichtende nota bij deze Overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneur van de Nederlandse Antillen is verzocht hogerge-noemde stukken op 28 mei 1985 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen is van deze overlegging in kennis gesteld.

De minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
G. M. V. van Aardenne

¹ Art. 91, (1), add. art. XXI, GW; Art. 61, (3), GW 1972, en Art. 24 Statuut.

² Ter inzage gelegd op de bibliotheek

TOELICHTENDE NOTA

Eind 1980 is de Nederlandse regering in kennis gesteld van de in Oostenrijk levende bezwaren tegen het op 28 maart 1929 te 's-Gravenhage tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Oostenrijk tot stand gekomen Handels- en Scheepvaartverdrag (Stb. 1930, 375). Deze betreffen met name de verwerving door Nederlanders, die op grond van het bepaalde in artikel 1, eerste lid, van het Verdrag zekere rechten genieten, van onroerend goed in Oostenrijk. Nederlandse onderdanen worden namelijk, onder andere met betrekking tot de verwerving van onroerend goed, gelijkgesteld met Oostenrijkse onderdanen (de zogenaamde nationale behandeling). Op grond van meestbegunstigingsclausules in soortgelijke overeenkomsten van derde landen met Oostenrijk beroepen onderdanen van deze landen zich de laatste jaren in toenemende mate op deze aan Nederlanders verleende uitzonderingspositie. Voorts hebben onderdanen van derde landen in Oostenrijk onroerend goed weten te verwerven door middel van naar Nederlands recht opgerichte rechtspersonen. Juist dit gebruik van bedoeld artikel wordt in Oostenrijk steeds meer gevoeld als een bezwaar.

In overleg met de Oostenrijkse autoriteiten is nagegaan, op welke wijze aan bedoelde bezwaren tegemoet zou kunnen worden gekomen. Daarbij is tevens de mogelijkheid van opzegging van het Verdrag onder ogen gezien, doch een dergelijke ingrijpende beslissing bleek te kunnen worden vermeden. Weliswaar kan een deel van de bepalingen in het uit 1929 daterende Verdrag worden aangemerkt als achterhaald, doch anderzijds bevat het Verdrag elementen die belangen van het Nederlandse bedrijfsleven kunnen raken. Voorts moet naar het oordeel van ondergetekenden bijzondere waarde worden gehecht aan handhaving van de verdragsbepalingen op het gebied van scheepvaart.

In juli 1984 is van Oostenrijkse zijde voorgesteld over te gaan tot een briefwisseling waarbij wordt overeengekomen de in artikel 1 van het Verdrag betreffende de verwerving van onroerend goed toegekende nationale behandeling te wijzigen in een meestbegunstigingsclausule. Ervan uitgaande dat de Nederlandse belangen meer zijn gediend met een dergelijke wijziging dan met een eventuele al dan niet eenzijdige opzegging van het Verdrag, is op het onderhavige Oostenrijkse voorstel van Nederlandse kant positief gereageerd.

Deze wijziging heeft tot gevolg dat ook voor Nederlanders de in Oostenrijk geldende bepalingen inzake de verwerving van onroerend goed door buitenlanders van toepassing zijn. Soortgelijke door Oostenrijk gesloten verdragen, zoals die met Denemarken (1928), de Verenigde Staten (1928), en Zweden (1934), kennen namelijk geen nationale behandeling toe op dit terrein doch behandeling als meest begunstigde natie, zodat de nu in de onderhavige overeenkomst opgenomen meestbegunstigingsclausule uitsluitend voorkomt dat op grond van Oostenrijkse bepalingen onderscheid gemaakt zou kunnen worden tussen Nederlanders en andere niet-Oostenrijkers, terwijl voorts een in eventuele toekomstige verdragen van Oostenrijk met andere staten toe te kennen gunstiger behandeling ook aan Nederlanders moet worden gegeven. De in Oostenrijk van toepassing zijnde bepalingen kunnen in elk der negen «Länder» verschillend zijn, waarbij in een aantal gevallen voor buitenlanders een ander, meer beperkt, regime geldt voor de verwerving van onroerend goed. Nederlanders die de verwerving van onroerend goed overwegen zullen zich op de hoogte moeten stellen van de ter plaatse geldende regelingen.

Inzake de rechten van natuurlijke en rechtspersonen die reeds onroerend goed in Oostenrijk hebben verworven, is in de nota's bij de briefwisseling vastgelegd dat deze ook na inwerkingtreding van de in de briefwisseling vervatte overeenkomst behouden zullen blijven.

De overeenkomst zal voor het gehele Koninkrijk gelden.

Ten slotte kan worden vermeld dat wederzijds de bereidheid bestaat tot het nader overleg over een algehele herziening van het Verdrag.

De staatssecretaris van Economische Zaken,
F. Bolkestein

De minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

De minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes